

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Égyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Szerda, május 4.

Chlopytól Budapestig.

Kolozsvár, máj. 4.

Minden nemzetnek más és más karaktere, sajátosága van. A spanyol büszke, az olasz bosszuálló, az angol flegmatikus, a francia hevesvérű és feledékeny, az osztrák elégedetlen a dinasztiaival s részben Poroszországhoz, részben a muszkához huz. Mi magyarok híresek vagyunk lovagiasságunkról s lojalitásunkról, mely meg sem áll a csúszás-mászásig.

Nálunk például, még ha borsót törne is uralkodónk a hátunkon, nem fordulhatna elő oly eset, a minő történt a 18-ik században Franciaországban.

XV. Lajos francia királyt népe »A nagyon szeretett«-nek nevezte el. A szó szoros értelmében rajongott érte mindenki. A mikor ez a nagyon szeretett király 1744-ben Metzben megbetegedett, a betegség híre Páris népét oly rémület fogta el, hogy valódi ostromlott városhoz hasonlított. A templomok esedezésektől és nyögésektől visszhangoztak. A papoknak és a népek könyörgését minden pillanatban a zokogás szakította felbe.

Igy szerette a francia nép királyát 1744-ben.

Harminc évvel később ez az uralkodó ismét megbetegedett. De a nép és a körülmények, hogy megváltoztak! A templomok ekkor már nem visszhangoztak a tömeg zokogásától és nyögésétől. Páris város lakossága stoikusán csendes volt, mert a nép alig, vagy éppen nem törődött azzal, hogy király, Lajos, a »nagyon szeretett« hal-doklik.

Minálunk ilyesmi nem fordulhat elő.

Uralkodónk évekig nem jött Magyarországra. Nem jött nehéz, válságos körülmények között, a mikor egy szavával elintézhette volna a nemzetnek mindazt a baját-gondját, a mit rosszakaratú tanácsadók, a nemzet és korona közé állva, gonoszul szítottak.

Nem jött közénk akkor, ami-

dőn az alvó magyar nemzet felébredt s nemzeti nyelvét a hadseregben mint egy ember; pártkülönbség nélkül akarta érvényesíteni.

De nemcsak nem jött, hanem még reá is parancsolt a hűséges és lojális magyar nemzetre, hogy a hadsereg fejlesztését, németesítését ne háborgassuk. Ne zavarjuk az osztrák katona urak vizét, mert akármint is csinálunk a magyar szó mégis csak rebellis ábránd marad a közös hadsereg részére.

S jött a chlopy-i hadparancs Soha... soha... így mondta ezt a legfelsőbb hadur és ez a szó, mint korbácsütés sivitott végig a hazán és belejajdultunk mind, akik azt érezzük, azt valljuk, hogy ennek a mi számkivetett, megtagadott nemzeti nyelvünknek lennének valamelyes jogai abban a hadseregben, melyhez mi is kiizzadjuk a vért, a pénzt.

De mi nem hasonlítunk a franciákhoz. A mi szeretetünk, a mi hódolatunk, nem Tiszavirág életű. Akit mi megszerettünk, meg van az szeretve. — Gyűlölni csak pillanatig tudunk, szeretni évszázadokig is. A megbántást, a keserűséget elfeledjük és ha megjelenik közöttünk a koronás király felkent személye: belőlünk csak a hódolat, a szeretet, a tisztelet nemes érzése váltódik ki és elfojtja lelkünkben mindazt, a miért tulajdonképpen szomorkodnunk kellene. Elfeleltük már Chlopyt is! El a dörgő: „sohát“ és szívünk szeretetteljes érzésével fogadjuk a királyt. A kinek mi „hű magyarjai“ vagyunk. Mi legalább azt tartjuk és azt valljuk. De amit elhinni nekünk nem tudnak és nem akarnak.

De talán ama fogadtatás után, melyben most ő felségét a magyar főváros részesítette, talán mégis elhiszik. Mert Chlopy óta most jött Budapestre először a király. S örömjongva, fellebörgözve, nagy diszszel fogadta a magyar főváros. Mint egy ritka idegen vendéget. Vajjon ez örömmámort tapasztalva, mit gondolt magában a mi ősz királyunk? Mint vélekedik rólunk,

hogy most Chlopyból—Budapestre érkezett? Nem kutatjuk e gondolatokat. Talán elérte, hogy e fogadtatás ünnepélyessége egy másik királyi parancsból született. Amiért előre küldötte II. Rákóczy Ferenc szent hamvait. Ezért feleltük el azt a megdöbbentő chlopy-i parancsot; ezért ujjongott a magyar főváros népe. Mert a király Chlopytól—Budapestig egy stációt tartott: nemcsak lelke megpihent a labanverő Rákóczy Ferenc sírjánál. Így érkezett el most hozzánk. S mi elfeledtük a lemult idő nagy keserűségeit: minden gondolkodás nélkül átadtuk magunkat az április hó 18-án kelt királyi parancs kiengesztelő érzésének.

Vasutasok — a sztrájkról.

Körlevél az összes vasutasokhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 3.

A vasutasok országos mozgalma még mindig foglalkoztatja a közvéleményt. A mozgalom egész történetéről most proklamációt adott ki a vasutasok szegedi kerületi bizottsága. Ez a proklamáció leírja a vasutasoknak a mozgalmat megelőzőleg és a mozgalom idejében tanúsított magatartását s egyúttal arra buzdít, hogy a tisztviselők most már szorgalmas munkálkodásban várják be jogos követeléseik teljesülését. A köriratot, amelyet a szegedi vasutasok minden kártársnak megküldenek, az alábbiakban módunkban van közölni:

Összes kártársainkhoz!

Midőn a folyó hó 16-án betérjesztett fizetésszabályozási törvényjavaslat indoklása ismeretessé lett, az évek óta bennünk rejlő elkeseredés nemhogy lecsillapított, hanem inkább tetőpontra fokozódott. Az indoklásban levő sok + és *) által még az eddigi előhaladásunkat is megakasztva látjuk, az új lakpénztáblázat pedig — bár jelezve volt, hogy hirtányait csak később fogjuk „rezni“ — általános megdöbbenést idézett elő.

A kerületi bizottság azonnal összehívott és naponként tárgyal. A sérelmek orvoslására több vélemény hangzott el. Némelyek azt indítványozták, hogy az országgyűlés pénzügyi bizottságához forduljunk és annak tagjait győzzük meg; mások kerületenként 5–5 tagú bizottság kiküldését óhajtották, hogy az országos elnök elnöklése alatt tárgyaljunk és a javaslat tarthatatlan-

ságát bebizonyítsuk. Április hó 18-án izgatott tárgyalás közben egyhangú lelkesedéssel a kerületi bizottság átalakult kerületi nagygyűléssé és tárgyalásai a késő esti órákig húzódtak. Midőn az ország minden részéből azon általános kívánság jutott tulajdonra, hogy 20-án országos nagygyűlés tartassék, mi is hozzájárultunk és ily irányú megkeresést intéztünk Földessy Ödönnél. Április 19-én este tárgyalásaink közepette érkezett a hír, hogy a nagygyűlés engedélyezve nem lett és annak megtartása érdekében fárado Sarlay és Turcsányi kártársak felfüggesztettek. Bár más kerületből is értesültek, hogy engedély nélkül is sokan utaztak fel, mi késő este határozathozatal nélkül zártuk be üléstünket azon határozott meggyőződéssel, hogy a fegyelmet betartva, közlünk senki sem meggyel. És nem is utazott fel senki sem.

Még az éj folyamán jött tudomásunkra, hogy Zágráb és Rákoson a személyzet megtagadta a szolgálatot. Az izgatottság fokáról-fokára nőtt. Nagyon természetes tehát, hogy midőn másnap délelőtt az üzletvezetőség központjában értesültünk, hogy az egész országban kártársaink forronganak és otthagyták szolgálatukat, mi sem bírva dolgozni, délelőtti 9 órakor kivonultunk a szegedi állomásra, hol szintén már szünetelt a forgalom. Gyűléseket többé nem tartottunk, hanem asztalok köré ülve telepedtünk le a Csikós-féle vendéglőben és tudattuk kártársainkkal a mindennapi érkező híreket, valamint értesítettük a külszolgálati kártársainkat. Gyönyörű és meghatározó volt a rend és nyugalom, melylyel kitartott mindenki mindvégig.

Budapestről csakis nehéz és farsztó utánjárás után hallottunk híreket és aggasztott bennünket, hogy ott nem vagyunk képviselve és nem is tudunk a tárgyalások részleteiről. Nagy volt a kitarítás mindenütt! Remény és pedig a győzelem reménye vezérelt mindnyájunkat. Másként lett volna, ha a közbizalommal felruházott országos elnök cserben nem hagy bennünket.

Szombaton este 11 órakor, a lelkesedés és kitarítás tetőpontján, a kereskedelmi miniszter ur megbízásából elnökünk az itteni hivatalos telefonhoz szólított, hol is Just Ferenc, volt budapesti elnök Földessy Ödön és az ő nevében felhívt bennünket, hogy elbocsájtsa terhe alatt azonnal lép-jünk szolgálatba. Három napi bujkálás után tehát előkerültek és pedig hogyan. Just és Földessy hasonlóan felhívták az összes kerületi és helyi-bizottságokat és telefonfel-szólításukra 23-án éjjel Arad volt az első, mely kikapcsolta magát az országos mozgalomból és 24-én reggel mindnyájan szolgálatba léptek. Midőn megtudtuk, hogy kik tárgyalnak a kormány megbízottjával, Vörös László ny. államtitkárral, reményünk alá-szállott, mert az ugynevezett 13-as bizottság — véleményünk szerint — a nyugodtság s bölcs mérsékléssel nem bír, de a

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér megállapodás szerint.

bizottságba nem is tartozó Margulit Kálmán terrorizálása alatt állott.

Kitartottunk azonban, mert hallottuk, hogy a tárgyalások Budapestben még folyamatban vannak és ezért midőn 24-én reggel a szolgálai felvételre felhívtunk, Stelcel üzletvezető-helyettesétől haladékokat kértünk délután 2 óráig, annál is inkább, mert a kormány még nem mondotta ki az ultimátumot. Még 23-án akartunk Vörös László urhoz fordulni és őt álláspontunk képviselésére felkérni, de a nagygyűlés nem járult hozzá, mert nem helyeselte, hogy követeléseinkből engedjünk. Most tehát, hogy az üzletvezető-helyettes urnak adott szavunkat megtarthassuk, Vörös László urhoz fordultunk táviratilag és telefon útján is, hogy minket felvilágosítson, vajjon a kormány tárgyal-e még. És ezért délután fél 5-ig ismét haladékokat kértünk, mit Stelcel üzletvezető-helyettes ur megadott.

4 óráig tőle választ nem kaptunk, hanem telefon útján értesültünk, hogy Budapestben a szociálisták készülték támogatni mozgalunkat általános munkássztrájk előidézésével, mi országunkat nagy megrázkodtatásnak tette volna ki. Megtudtuk azt is, hogy a kormány a legvégső eszközökre is elhatározta magát és tovább nem tárgyal a 13-as bizottsággal.

Magyarok vagyunk és a haza hű polgárai! És most már hazafias szempontok vezérlelnek bennünket. Tehát teljesítettük kötelességünket. Tudomására adtuk a nagygyűlésnek, hogy miután az országgyűlési pártok ügyünket magukévá tették és érdekeinket képviselni fogják, ha a rend helyére áll, álljon mindenki a szolgálatba és bízza igazságos ügyünk diadalán, Misley Béla, Liebnér és Kelecsényi felkérték a kártársakat, hogy jelentkezék mindenki szolgálati főnökénél. Állítsák helyre a rendet és fegyelmet és teljesítse mindenki a kötelességét annál is inkább, mert ha jelentkeznek, Stelcel üzletvezető-helyettes ur minden részére, amennyiben törvénybe ütköző cselekedetet nem követett el már előzőleg, állásával garantálja a sértetlenséget.

Ebbe belenyugodott mindenki és viszsztatértünk helyünkre.

Stelcel üzletvezető-helyettes ur, aki kezdetől fogva mint az alkalmazottak igaz és őszinte barátja viselkedett, most is a legbarátságosabban fogadott mindenkit és kézzel-lábbal pecsételte meg a békét. Az ő humánus eljárása, a személyzet iránt tanúsított kiváló jóakarata lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy mint elsőként térjünk vissza nagy megadást kívánó nehéz szolgálathoz.

Délután 5 órakor már mindenki ott volt a helyén.

Este 8 órakor érkezett Vörös László urtól a távirati válasz, hogy a kormány nem tárgyal többé és felkér minket, hagyjuk abba a harcot. Erre Misley rögtön választ adott, hogy spontán elhatározásból,

TÁRCA.

Versek.

Irtá: Fodor Erzsike.

Úton.

Egy vasútfülkében szemben ült két férfi, Jól esik a szó a szürke félhomályban. Az egyik az újján egy új gyűrűt nézett. A másik egy füzetet ott a folyóparton.

Szomorú borongás társa az estének, Jól esik a szó a szürke félhomályban. S mikor már a ködbe belevész a tájék, Megszólal az egyik a kocsis sarkában:

— Merre viszi útja? — Annak szemé csillan: — Völgyégy vagyok! Most megyek esküvőre. S Ön? — Az búsan sóhaj: — »En a nagy világba...«

Valakinek otthon ma van esküvője...

I g é z e t.

— Ahogy haza jöttem déli szent miséről, Ezt a liljomágot alakomba' lettem. Osztan a szívembe' valami megmozdult... Vajjon mi bajom volt, édes anyám lelkem?

Megcsókoltam szépen ezüstkapcsos könyvem, S a liljomágot százszor átöltem... Valami lett engem... Rosszúl imádkoztam, S megszálalt az igézet, édes anyám lelkem!

A japán irodalom.

Irtá: Dr. Szabó Károly.

A kiknek rokonszenve, a most zajló keletázsiai események alkalmából, olyan melegen fordul ama mesés kis szigetország felé, megokolásukban egyhanguan hivatkoznak arra, hogy a japánok kultura tekintetében nem csak hátrább nem állnak nálunk,

hanem egyben-másban felül is mulnak minket, európaiakat, a kultura terén. All ez egyebek közt irodalmukra is, mely több ezer éves multtal dicsekedhetik s melylyel már régen nem egy kiváló tudós foglalkozik. Manapság éppen egymást érik a könyvpiacra a japán irodalmat — részben fordítások, részben essayak alakjában — ismerető művek, melyek közül csak Brandes Györgynek njelelt monografiáját és Florenz Károly tokiói tanárnak japán drámafordításait emeljük ki.

A japánok, külső jellegüknél fogva, legközelebb a chinaiakhoz volnának sorozhatók, a kiktől azonban élesen elválasztja őket nyelvük, mely, igaz, az ójapáninak és chinainak vegyülete, — legalább a mai irodalmi és társalgási nyelv — csakhogy a chinai gyökszavak kiejtése annyira eljapánosodott, hogy ez a két nép már nem érti meg egymást.

Egy világ-íktól istenpárról szóló monda és mithosz állanak a mongol bevándorlatakból s a benszülött atyókból alakult japán nép bölcsőjénél. Dzsimmu Tennoval, az örökös nap-dinasztia megalapítójával (ez uralkodik ma is Japánban, a mostani Tenno a százhuszonegyedik utódainak sorában) kezdődik Japán történelmi korszaka, mely a megelőző tizenenny százados őskorral együtt, több mint harmincfélezer évet tesz ki. Ebben az őskorban hódította meg Koreát az oda beözönlött chinai kultura. A 6–8 században Kr. u. hódított tért Japánban a buddhizmus és nyitotta meg a középkort, mely nem egy rokon-vonást mutat a mi középkorunkkal. Az 1600. év jelez ismét új korszakot Japán történelmében. Az ország kifelé ugyszólván teljesen elzárkózott és így önálló elemeit zavartalanul kifejleszthette, míg aztán a mult század ötvenes éveiben kénytelen volt megnyitni az európai és amerikai nemzetek előtt és ezzel középkori hűbérállamból, modern kulturállammá alakult át.

A japánok legrégibb irodalmi emlékei,

általános jellegükben, feltűnően emlékeztetnek a chinaiak legrégibb klasszikus irataira. Miként ezek, a nép legrégibb mihikus és mondaserű hagyományait foglalják össze, melyeket itt is, ott is az állami rend és uralom támaszainak használtak fel. Valóban a Ko-dzi-ki (Ókori évkönyvek), mely Kr. u. 712-ből származik és a Ni-hon-gi (Japán krónikája), Kr. u. 720-ból, a japánok szemében a multnak legdrágább örökségei s mint az országának és népének igazi őstörténete, szinte vallásos tiszteletnek örvendenek. A Si-king helyét — mely a chinaiak egész irodalmát olyan roppant, meszszeható jelentőséggel nyitja meg — a japán irodalomban a Man-Jossu (Tízezer levél) foglalja el. A legrégibb japáni költészetnek (720. Kr. u.) egészen koszonja ez, az ősi jamato-nyelven, a leggyorszerűbb verseléssel, amelyben nincs semmi abból a népiességből, ami azt a chinai dal-kántot jellemzi.

Mint ahogy a chinai lira a gyűjtemények és anthológiák irodalmi formájában jutott el hozzánk, a japán lira további fejlődésében is az anthológia szelleme uralkodik. A 905. évre esik a híres Kokinwaku (Régi és új japán dalok gyűjteménye), amelyben a népies hosszú versformák háttérbe szorulnak a rövid, harminegy szótagos formák előtt. Sok ezer ily apró költemény van itt bizonyos szempontok szerint (tavasz, nyár, ősz, tél, jókívánság, túcsu, szerelem stb.) csoportosítva és e kánon után, a 10–15. század vége felől változatos termelése alapján, számtalan hasonló anthológia keletkezett, melyeket együttesen »A huszonegy királyi gyűjteménynek« (Ni-juicsi-Dai-su) neveznek.

Általában a műveltek, a tudósok és az udvari körök lírája ez; a termékeny japán műizlés, melylyel a képzőművészetek terén különösen a kis természeti képekben, futólag odavetett csendéletekben, szín-e poétikus pillekben találkoznak, itt sem tagadja meg magát, ezekben a könnyed da-

locskákban, melyek csupa virágokról, madarakról, holdfényről, hulló levelekről vagy hópelyhekről, bársnyfelhőkről és pillangókról, a virágészirmok harnatcsöppjeiről beszélnek; a legfinomabb ecsetvonással, csak alig sejtetett hangulatok, melyeket ez a lira alig talál elegendőnek, hogy egy dalt kitöltsenek.

Szemelvényül hadd álljon itt egy pár bájos apróság a Kokinwaku-sból:

Téli dalok.

1.

Te kis faluska ott
A hegy tövében
Pusztá vagy s elhagyott
Az egész télen,
Ha nincs a határba'
Virág se már
S feléd egy árva
Madár se jár.

(Muneyuki.)

2.

Hull, hull a hó a tarlón
Nem látni ott,
Mi rajta fölött öjtne,
Csak egy nyomot.
És mint a hó alatt
Elvész az út,
Az öröm tölem is
Ugy vesz búcsút.

(Ohocsi no Micune.)

A költő meghal.

Sok jót ittam,
Sok jót ettem,
Szép ruhákban
Jártam, keltem.
Hetvenhét év
A vállamon,
Erte Buddhát
Csak áldhatom.

A seprű.

Jól megiszolgáltál, drága seprűm,
Békén pihen babéridon.
Hajad kihullt, nyeled be fényes,
Egy bone se néz ki így, tudom!

Az igazi japán népek vajmi kis része volt e művészetben. A mikádók, hercegek és hercegnők kedvezése révén, mindenek előtt az udvari köröket vonzotta hajlamuk és tehetségük efajta költészethez. A verscsinálás csak előkelő időtöltés volt, miként a dilettáns zene és hasonló babra művészetek: szalonköltészet, amelyet el lehetett tanulni és el is tanultak.

Ez udvari lírán és meséinek megteázó történeteinek jobbadán népieskincsén kívül, van az ó Japánnak még egy költészet ága: ez az énekes játék. A cselekvő-nyes tánc eredetileg itt is vallásos talajról fakadt; az ugynevezett no- és kagara-játékok s mi középkori misztériumainkhoz hasonló drámai előadások, mihikus tartalommal, melyeknek forrása a sinto-kultuszban keresendő. Ugy látszik, hogy a buddhisták templomi iskolái korán befolyást nyertek a drámai művészet e nemére, van hozzá elég babona, kísértetes hit, ráolvasás benne, hogy a boncoknak szerepéről ne is szóljunk. Megvan a japán énekes játéknak a komikumhoz, a bohózathoz is az átmenet. Találunk számtalan bohózatot, melyek a boncok életét és tiszteletét választották vaskos humorok célpontján.

Különösen elbeszélő irodalmuk őltött olyan arányokat, mihez fogható az európai irodalomban sem igen találunk. És a mi legérdekesebb a dologban, a nők voltak náluk azok, a kik hangyaszigorralommal írták egyre-másra iles regényeiket, melyekben a mikádótól az utolsó parasztig mindenkiről elmondták véleményüket és melyekkel még a Scudéry kisasszonyokon, Stael grófnékon és Birchpfeiffer Saroltákon is túltettek. A férfiakat holmi tudálékosság tartotta vissza az írástól — ők a sokkal

Schuster Emil

Norinbergi, diszmű, játék, sport, vadászati és fényképészeti kellékek áruháza.

Kolozsvár, Mátyás király-tér. (Gróf Rhédey-palota.) T elephon: 133. Telephon: 133.

az ország érdekében ezt már az ő sürgönyvételét előtérítve megtegyük.

Legyen tehát békesség, teljesítsük a hazával szemben kötelességünket.

Szép volt a küzdelem. Kitért belőlünk az évek óta magunka fojtott keserűsége. A létért való küzdelemben talán a legnehezebb osztályrész nekünk jutott és bizony hisszük, hogy ez meggyőzte az illetékes köröket, miszerint helyzetünkön mielőbb alaposan segíteni kell és reméljük, hogy azok is annyira szívőkön viselik a magyar állam ezen fontos intézményét, mint mi és munkakedvünk fokozásához hozzá fognak járni.

Bennünket lelkesen támogató kartársainknak köszönetünk és üdvözlétünk.

Szegeden, 1904. évi április hó 24-én.

A tisztviselők nevében Szénássy György, Kelecsényi Hugó, Misley Béla, Blaskovich Béla dr., Liebner Sándor. Az altisztek nevében: Kormos Rezső. A szolgák nevében: Milla József.

Fellebbezés

a vásárvám díjszabályzat ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 3.

Hirschfeld Károly törvényhatósági bizottsági tag az u. n. vásárvám díjszabályzat ellen fellebbezést adott be, melynek tartalma a következő:

Nagyméltóságú Belügyminiszter Ural!

Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. év április hó 20-án tartott rendes közgyűlésén a vásárvámra vonatkozó szabályrendeletet 1 évre meghosszabbítani szótöbbséggel elhatározta, — ezen határozatot alólítottak tisztelteljesen megfellebbezzük.

Rendkívüli sérelmes ezen vásárvámról szóló szabályrendelet a Kolozsvárt adózó polgároknak, első sorban és főleg a kereskedők és iparosok névére, — annak további jelen alakjában való fenntartása egyenesen megérthető és vélteljesíti, — különben ezen újabb behozott adó nem csak burkoltan és megtévesztően nevezhető vásárvámnak, mert alapjában és tényleg behozatali vámtól képez.

Ugyanis vásárvám csak azoktól követhető és szedhető, a kik a város közterén és elárúsításra szánt piacain, sátorban vagy a földön árusítanak, vagy az utcákon mozgó módon bonyolítják le üzleteiket, vagy pedig azon nem Kolozsvárt adózó egyének, — a kik naponta esetleg heti és országos vásárokat alkalmából, Kolozsvárra elárúsítás végett élelmiszert, élő állatot, baromfit, terményt, anyagot, vagy bármilyen más árucikket értékesítés, illetve elárúsítás végett a sorompokon keresztül behoznak, de azon árucikkeket, nyers és feldolgozott anyagokat, melyet a kereskedők megrendelés útján üzleteikbe vagy raktáraikra elárúsítás végett — vagy az iparosok műhelyeikbe, ipar- és munkatelepeikre iparuk üzéséhez behoznak, semmiképpen sem szedhető vásárvám vagy behozatali vámtól.

mert ezekből remélhető jövedelmük után III-ad osztályú kereseti adóval és ennek mértéke szerint városi pótdóval terhesen meg vannak róva;

mert minden áru vagy anyag a behozatalnál a városi polgárok részéről ugyanis követhetőt fizet, tehát további vásárvámmal vagy behozatali vámmal nem terhelt, mert ezen áruk, vagy anyagok az üzletekben lesznek elárúsítva vagy műhelyekben feldolgozva, esetleg telepeken felhasználva;

mert, ha az áruk és anyagok nemcsak követhetővel, hanem magas vásárvámmal, mint behozatali vámmal is sújtottak a hatóság által, akkor a kolozsvári kereskedők és iparosok kénytelenek versenyezni a közeli városok kereskedőivel és iparosaival, — a mint az mindjobban ta-

pasztalható, mióta ezen a helyi polgároknak névze rendkívüli sérelmes szabályrendelet fenn áll;

mert a vásárvámtól ilyen alakban fenntartva és alkalmazva egyetlen vidéki városban sem találjuk;

mert a postai csomagok után vásárvám szedhető nem lévén, a közönség mihelyt a kereskedő ezen adónemet a fogyasztó közönségre áthárítani igyekezik, elkerüli az árucikkeket drágaság miatt az üzleteket s szükségletét posta csomagok útján más városokból szerzi be.

De nem is hárítható ezen vásárvám vagy behozatali vámtól a közönségre, mert hiszen a versenyképes forgalomnak az árak olcsósága képezi alapját, — hanem csekélyke hasznából kell elvonja ezt az iparos vagy kereskedő, ha ugyan lehetséges, — de ez is ki van zárva, mert például azon kereskedő, a ki nem az itteni nagykereskedőtől szerzi be áruját, hanem első kézből hozatja a követeltvámon kívül, vásárvám címén nagyobb összeget rő le évenként, mint a mennyit III-ad osztályú kereseti adója a városi pótdóval együtt kiteszen, de vannak olyan üzleteladók is, a kik évente több ezer kolonára rugó vásárvámtól fizetnek be évenként próbát részletekben.

Ennélfogva alázatos tisztelettel arra kérjük Nagyméltóságodat, méltóztatassék elmondott alapos indokainkat tekintetbe véve, a törvényhatósági bizottság, illetve városi közgyűlés erre vonatkozó határozatát megsemmisíteni és sürgősen elrendelni, hogy a jelen sérelmes, az itteni kereskedőket és iparosokat a tönk szélére juttató állapot f. év (1904.) december 31-ikével megszűntessék;

továbbá méltóztatassék elrendelni, — miután a most még érvényben lévő s ezen díjakról szóló szabályrendelet azért nem fellebbeztetett meg annak idején, mert az érdekeltség félre lett vezetve, — hogy a mostani szabályrendelet sürgősen odamondosítottassék;

hogy a helybeli és itt jövedelmük után III-ad osztályú kereseti adóval és ennek mértéke szerint pótdóval ugy is terhesen megvált polgárok, kereskedők és iparosok, üzleteikbe vagy munkatelepeikre behozott és ott árusított vagy feldolgozott áruik vagy anyagaik után vásárvámtól ne fizessenek s tölték csakis méltányos követeltvámmal legyen szedhető.

Mely alázatos kérésünk után maradtunk Nagyméltóságodnak

Kolozsvár, 1904. máj. hó 2-án

alázatos szolgálai:

Aláírások

A keleti kérdés bonyodalmai.

Ujabb veszedelem.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 3.

Hirtelen, váratlan újabb komplikáció állott be a keleti kérdésben. És olyan oldalról jött, ahonnan senki nem várta. Egy év óta már az volt a híre, hogy Athén és Szóla között legjobb a viszony. Ugy látszott, hogy az 1897-iki háború a hellénizmus akcióképességét egészen megtörte s emiatt kénytelenek az oszmánokkal együtt szembeállítani a bolgár agitációkkal.

S következett a szmírnai eset. Egy görög alattvalót a helyi hatóság az iparen gedély fizetésére szólította fel. Ez vonatkozott, mire becstük a boltját. Az ottani görög konzulátus titkára, Delyannis a kasszaival segítségével fel akarta nyitni a boltot, amiben megakadályozta a rendőrség. Ebből verekezés támadt és Delyannis, akit egy rendőr tetleg inzulált, őt revolverlővést tett s egy rendőrt megsebesített. Erre a konzult katonáival együtt letartóztatták.

Yatabe és I. nouje Teezujiro tanárok előszavával.

Behozták a rimet, ami addig a japáni költségvetésben fölösleges cifraság volt és a nehézkes harmincegy szóttag verseket — csupa ilyenekben szőtt egész évezredes irodalmuk — rövidebb, esinosebb és tetszősebb formákkal helyettesítik. De ehhez első sorban a nagy nyugati költők — Hugo Viktor, Byron, Goethe, Longfellow, Tennyson — tanulmányozása és fordítása adta meg az impulzust.

Az utóbbi meglehetősen nehéz művet volt, amf nem is csoda, hiszen két, merőben ellentétes világnak, olykor már kijegecblt formákhoz nőtt szelleme jött itt össze. Szűkítőzésbe s a kettőt kiegyeztetni csak vajmi ritkán sikerült. Szerencsés esetek voltak a japánok a prózaformák terén.

A nyugati drámaírókkal költött ismeretségi átalakított színpadijokait is, mely természetesen nem azok számára volt berendezve. Már Toyama ültetett át eme jeleneteket Shakespeareből, Czubo — neki pedig lefordította, illetve átdolgozta — Othellót, Hamletet, Julius Cézárát a japán színpad számára. Az ő nyomába mások is léptek. Ulori Rintaro lefordította Lessing Galotti Emiliáját, Oszada Pailleronnak Unatkozó előkelőt adoptálta, Fukuichi Genshiro Hago Viktor „Nyomorultak” regényét dramatizálta. Mások az öreg Dumasnak szenzációs regényekben kerestek anyagot japán rémdrámákhoz.

Am ahogy mi nem tagadhatjuk meg görög-római műveltségünket, a japánoknál is még egyre erősen kísért a régi kultúra: a kínai nyelv és a buddhizmus szelleme. Bár Yamada szerencsésen olvasztotta egybe a szegényes népielvet és a kínai épült, fordulatokban gazdag irodalmi nyelvet, azért vannak sokan, akik a kínaiak tanulmányozását egyre sürgették, bár ez a japán nyelv önállóságának és műprójája to-

de a görög konzul intervenciójára szabadon bocsátották.

A konstantinápolyi követ, Griparis sietett a portától elégtételt kérni, amit ott megtagadtak. Erre Griparis előbb Calice bárót, a diplomáciai testület doyenjét kereste föl, majd a többi nagykövetet, hogy támogatassák a reklamációját, akik meg is ígérték, hogy támogatják a kérelmet, mert az ügynek csakhamar nagyon veszedelmesek lettek a dimenziói.

Az athéni kormány már összeszedette a hajóraját, a melynek Szmyrna felé jelölték ki az utirányát. A görög sajtóban szenvedélyes hang támadt Törökország ellen, a melyeket csak fokozott az orosz felhívatalos hang: „A Balkán-félsziget jövőjét Oroszország akaratának szímbavétele nélkül nem lehet és nem szabad eldönteni.”

A szmírnai esetet bizonyára nem sokára elintézik, annál is inkább, mert mind a két oldalon inkomorekt módon jártak el. Delyannisnek sem volt joga az elzárt üzletet kinyitni s a török rendőrség nem tartóztathatta le. De világot vet ez újból a Balkán viszonyaira, amelyet gyökeres alig lehet valaha reformációkkal megváltoztatni. Hogy a kép teljes legyen, vegyük tudomást az örmény felkelésről, amely szintén csakhamar diplomáciai akcióra adhat okot. Macedóniában pedig a reformokból még mindig nem lehet valóság.

A nagyhatalmak azzal vigasztalódnak, hogy eddig megtették mindent s ma is megtesznek, amit Törökország érdekei megkívánnak. Ha Törökország jóakarata hiányzik, akkor minden hiábavaló. És jön az ultima rátió. Ehez pedig a szmírnai eset nagyon közel vitte a nagyhatalmakat.

A Balkánon tehát épenességgel nincsen rend. És félt, hogy nem is lesz. És most már, a mikor az avatlatnoknak ugy tetszett, mely különös ok nincsen az aggodalomra, akkor támadott olyan rengeteg, amely talán egész Európát megissza gyökezteti.

1904. Május hó 1-ével új előfizetést nyitottunk az „UJSÁG”-ra.

Május hónapra ..... 2 korona.
» 1-től január 30-ig ..... 4 »
» » szept. 30-ig ..... 10 »
» » dec. 31-ig ..... 16 »

Kérjük azokat a t. c. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése lejárt, hogy az „UJSÁG” megrendelését minél előbb megújítani szíveskedjenek.

UJDONSÁGOK.

Ujd nság-pályázat.

— Olvasóinkhoz —

Kolozsvár, máj. 3.

Mindig arra törekedtünk, hogy ez a lap valóban a közönség lapja legyen. E célunk fokozottabb szolgáltatásra elhatároztuk, hogy az állandó kapcsolattól, mely lapunk és előfizetőink között fenn áll, még szorosabbra fűzzük, még jobban megerősítsük. Ennek megteremtése állandó ujdonság-pályázatot rendezesítünk és pedig akként, hogy egyelőre egy szerény összegű pályadíjat juttatunk minden hónapban előfizetőinkhez és pedig oly formán, hogy: felkérjük olvasóinkat, legyenek munkatársaink és nyújtsanak nekünk segítséget a hírszolgálat nehéz feladatának teljesítésében.

Előfizetőinknek tehát a következőket hozzuk szíves figyelmébe:

Minden tudomásukra jutott esetet, mely a hírszolgálat szempontjából, valamelyes érteklél, vagy érdeklél bír: közöljék velünk. A közölt ujdonságot mi e lapok hasá-

jain közreadjuk és minden beküldött hírpályázik a kitűzött díjra.

Minden hó 1-én, a szerkesztőség által megalakított bizottság dönt a beérkezett ujdonságok felett. A döntésnél csupán a közlemény érdekessége, jelentősége, tehát szornalisztikai értéke vétezik figyelembe és nem az: vajjon a beküldött közlemény, a beküldő által megírt formában került-e nyilvánosságra.

Nincs tehát arra szükség, hogy a közlemény közölhető formában irassék meg, mert a pályázat elbírálásánál a főszempont az, hogy az ujdonság valóban bírt-e valamelyes érdekességgel.

A pályadíj havonként egy darab huss korondás arany, mely a bíráló bizottság döntése után azonnal felvehető, ha a pályadíjnyertes közlemény beküldője legalább a pályázat eldöntése előtti hónapban előfizetője volt lapunknak.

A közlemények beküldését a legszigorúbb diszkréciókról bízottjuk.

*

Kérjük tehát előfizetőinket, hogy járuljanak hozzá ujdonság-pályázatunk sikeréhez azzal, hogy minél számosabban vesznek részt a pályázatban.

A pályázat e hó 3-án kezdetét veszi és annak első havi eredményéről június hó 5-iki lapunkban számolunk be.

Hazafias tisztelettel:

az „UJSÁG”

szerkesztősége.

Jókai Mór

hal d o k l i k.

Budapest, május 3.

Ugy lehet: mire e sorok megjelennek, kitűzhetjük a gyászlobogót, nagy bánatunk, méhetetlen szomorúságunk komor jelvényét, mert Jókai Mór a magyar nemzet büszkesége — mint késő éjszaka jelentik — utolsó perceit éli.

Ma este 10 órákor beteg ágya mellé gyűltek az orvosok és bizonyára megilletődve mondták ki a szomorú valóságot: Jókai Mór alig éri meg a reggelt, felépüléséhez azonban semmiesetre sincs remény.

Szörnyű hír ez, melynek közrebocsátásánál megrendül a lelkünk és könnybe lábad a szemünk.

Lehetetlen elképzelnünk, hogy elveszítsük őt, a nagyot, a mindeken felett állót, a magyar irodalom legnagyobbját; hogy elveszítsük Jókai Mór...

Megilletődve: a fájdalomtól összeszorul a szívünk, hogy a magyar nemzethez közel álló nagy és méhetetlen veszteségről adunk hírt. Pedig e pillanatban fog se tudjuk mérni, fel se tudjuk fogni, hogy a közeledő csapás mekkora mélységet teremt a magyar irodalomban. Csak azt érezzük, hogy ismét nagy gyászunk, nagy fájdalomunk lesz. Hogy a Kárpátoktól az Adriáig egy nagy zokogás kél, Jókai Mór halála nyomában. Mert van kit gyászoljunk; van kit siratunk: ha elszáll nemes lelke; ha lezáródnak örökre a szelid kék szemek: ha csakugyan lesújt reánk a nagy csapás, melyet a tudomány emberei elkerülhetetlennek mondanak.

S ha nem szeretjük is, de el kell hinnünk: mert hiszen egy nyolevan esztendő aggyastán életéről van szó, a ki nem elég erős már arra, hogy megbirkózzon egy komolyabb betegséggel.

Jókai állapota pedig már hosszabb idő óta nagyon komoly. — Nizzában kerestek legutóbb enyhült betegsége a nagy beteg, de onnan visszatért a napokban, de állapota csak rosszabbodott, míg most válságosra fordult. S el kell most már készülnünk a legnagyobb katasztrófára is. Hogy igazi, nagy gyászunk és bánatunk lesz ismét. S egygykel kevesebb ama immár nagyon kevesek közül, akik megalakították új Magyarországot. Hogy megtér pihenésre, örök nyugalomra, az, aki egész életében a hazájáért dolgozott. Akinek a lelke, szelleme, műveiben itt él örökké és élni fog időtlen-időkig; nemzedékről-nemzedékre.

— (A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara és a vasúti sztrájk.)

Tudvalevő dolog, hogy a vasúti sztrájk erőszakos megtörése után, egy vagy két túságosan mamelek kereskedelmi és iparkamara üdvözölte Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert, az e körül szerzett nagy érdemeiért. Hogy az érdemek miből állottak, azt persze senki sem tudná megmondani,

mert hiszen a sztrájk hat napig tartott, míg más kevésbé „boldog” kormány alatt, kölcsönös méltányossággal bizonyára 12 óra alatt véget ért volna. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara körében is felmerült az a terv, hogy üdvözöljék a kereskedelmi minisztert. Am a hazafias elnökség és a központi bizottság, — mikor e kérdés tárgyalásra került — levette azt a napirendről, úgy, hogy az nem is jutott a teljes ülés elé határozathozatal céljából.

— (Dr. Haraszi Gyula az akadémiai.) Dr. Haraszi Gyula, a kolozsvári egyetem jeles tanára, akit most egy éve választott meg levelező tagjúl a Magyar Tudományos Akadémia, hétfőn délután foglalta el székét, az akadémia első osztályának ülésén. Székfoglalóját a renaissancekori francia szinklettészetéről értekezett, azt fejtegetve, vajjon a XVI. század francia klasszikus drámái a színpad számára, vagy csak olvasásra készültek. Ez a kérdés különben egy részét alkotja annak a nagy munkának, melyet Haraszi professzor, az akadémia megbízásából, a francia dráma történetéről ír s mely nem sokára meg is fog jelenni. A sikerült felolvasás után, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság érdeklődését, dr. Heinrich Gusztáv elnök meleg szavakkal üdvözölte az új tagot, akinek egyúttal át is adták a tagsági oklevelet.

— (Gámán Zsigmond — kir. tanácsos.) Amint értesültünk Gámán Zsigmond, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara titkárnak 40 éves buzgó működése elismerése jelölő ő felsége a kir. tanácsosi címet fogja adományozni.

— (Katonai előléptetés.) Pap Béla vezérőrnagyot, a kolozsvári honvédegyalodandár volt kiváló parancsnokát, a honvédelmi minisztérium hadbiztonsági osztályának főnökét, kiknek kolozsvári tartózkodása felejthetetlenül kedves emléket hagyott egy a katonaság, mint a polgárság szívén, — a király altábornagyja nevezte ki.

— (Halálozás.) Id. Csiky Antal, Kolozsvár kereskedői világának egyik régi, kiváló tagja, életének 58 ik évében hosszú szenvedés után, e hó 2-án elhunyt. A megölygölutát ma délután 4 órákor temetik a Majális-utca 8 sz. síját házában.

— (Hamis pénzék Kolozsvárról.) Tebbszór adtak már hírt arról, hogy Kolozsváron és környékén hamis pénzék vannak forgalomban. A rendőrséghez is érkeznek napokint feljelentések hamis pénz család használatáról. Tegnap Erdős Anna kenyérsütőnő tett feljelentést J. J. nyomdász ellen, ki hamis 50 koronással akart fizetni neki. A rendőrség a nyomozatot bevezette.

— (A mentők április hónapja.)

A kolozsvári humánus egyesületek eme legkiválóbbika most terjesztette elének működésének április havára vonatkozó kimutatását. E szerint az egyesület összes működése a következő volt: 1. Balesetek száma s az ezeknél nyújtott első orvosi segély 125; 2. Betegszállítás 27; 3. Mozgó órsz 35; 4. Vakláma 4; összesen 191. Ezekből nappalra esett 141, éjjeli időre 50. A balesetek között volt: 1. Hirtelen támadt rosszullét és megbelegedés 26 és pedig általános rosszullét 12, ájulás 5, görcsök 2, heveny alkoholizmus 2, gutta 2, vérzés 2, elmezavar 1. — II. Sebészet és sérülés 89 és pedig csonttörés 2, ficam 2, vérzés 1, égési seb 2, zuzott-szakított seb 9, vágott seb 21, szurt seb 6, harapási seb 5, zúzódás 35, idegen test eltávolítás 6. — III. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet 6 és pedig önlövés 1, önakasztás 2, vízbe ugrás 1, szúrás-metszés által 1, önmérgezés 2. — IV. Haláleset 4. — Igénybe vettett az egyesület a rendőrség által 12, intézetek és egyesületek által 37, magánfelek által 140, katonaság által 2 esetben, összesen tehát 191 esetben. — Betegszállítás. Első segélyllyel kapcsolatban 18, megkeresés következtében 9 esetben, összesen 27 esetben. Ezek közül szállítottak: a „Karolina” orsz. kórházba 21, katonakórházba 1, szülő-intézetbe 3, magánlakásra 2, összesen 27. Az összes működéséből esett: a) a város belterületére 143, b) külterületére 48, összesen 191. — Az egyesület fennállása, vagyis működésének 1892. január 28-án történt megkezdése óta volt az összes működés: 1. Balesetek száma s az ezeknél nyújtott első orvosi segély 13851; 2. Betegszállítás 2432; 3. Mozgó órsz 4566; 4. Tűzhöz hívónulás 154; 5. Fertőtlenítés 198; 6. Vakláma 216; összesen 21417. A kolozsvári Önkéntes Mentő-Egyesület igazgatósága.

— (Ti. Csige Böske gyászja.)

Mély részvétellel értesültünk, hogy Csige Böske, a kolozsvári Nemzeti színház tagját súlyos csapás érte. Nővére Csige Ilonka a debreceni színház tagja, aki beteg Kolozsvárra jött gyógyulást keresni, tegnap délután a Karolina kórházban meghalt. Az elhunytban Hahnel Aranka a kiváló művésznő is mostoha testvérét gyászolja.

— (Szilencium egy kolozsvári ügyvédnek.)

A hivatalos lap egyik utóbbi számában a kolozsvári ügyvédi kamara közlést tesz, hogy dr. Maniu Cassius kolozsvári román nemzetiségű ügyvéd, ki az esküdtbírószág által a curia helybenhagyott ítéletével igazgatási és lázításért büntésnek mondatott ki és ezért egy évi fogházra ítéltet, büntetése tartalmára az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette. A szilencium ez év április hó 16-án vette kezdetét.

— (Gyermek védelem Kolozsvárról.) Nagy buzgalommal szolgálja nemes hivatását a kolozsvári állami gyermekmenhely. Rövid fennállása óta már 173 beadott gyermek sorsa felől gondoskodott. Benn az

intézetben csak 20—30 gyermek nyer felügyeletet, gondozást, a többi tisztességes családotól helyezik el. Az utóbbi napokban Szilágyi vármegyéből adtak ki gyermekeket gondozásra a kolozsvári gyermekmenhely részére.

— (Az utolsó zenekari hangverseny.) Szombaton este lesz az utolsó nagy zenekari hangverseny a Vigadóban. A hangversenyt a konzervatórium és a honvéd zenekar együttesen rendezik. Ez alkalommal a programba felvett több érdekes zenemű mellett eredeti újdonság is előadásra kerül. Borsay Samu honvéd karmester vig. operájából fognak bemutatni »Polonaise» és »Szerenád» című részleteket. A »Szerenád» ének szó amait Zsigmond Ferenc énekl. A zenekart Borsay Samu, a szerző vezeti.

— (Székely Szövetség.) Ezt a kezdetben levő intézményt Maros-Vásárhelyt is és másutt is, ahol Székely Társaságok vannak és foglalkoznak vele, különféleképpen magyarázzák. Az a kérdés, van-e szükség a Székely Társaságok szövetségére. Van. Mert ha az összes magyarországi nemzetiségek szövetségbe tudnak tömörülni és természetesen eredményesen munkálkodni, akkor a több oldalról fenyegetett székelységben is föl kell venni a kötelező érzetnek. Látnia kell, hogy a gazdasági bajok mellett a faji harcban nehezen versenyezhet. Számolnia kell a kivándorlással és ennek súlyos erkölcsi következményeivel. Mert, hogy csak egy példát említsünk, a kivándorlók száma az utolsó 15 év alatt megkétszereződött, a statisztika a múlt évről már 14085 székely kivándorlót számolt. Elkezdődött az Amerikába vándorlás is s az nagy mértékben terjed. Egy esztendőről a másikra megkétszereződött a számuk. Kezddőtt 1901-ben egy pár faluban, 1902-ben már valamennyi székely megyére kiterjedt és 339-re emelkedett a számuk. A rákövetkező 1903-ban már 3000-on felül áll a tengerentúltra ment székelyek száma. Ez az egyik ok, a mi sorompóba hívja a székely társadalmat, de ott vannak azok a mélyen fekvő gazdasági bajok, a melyek ezt a megdöbbentő nemzeti vérvetést előidézik és ott vannak a sok hányatásnak — mint említém — erkölcsi következményei. Nem-e kell elszánnia magát a társadalomnak, hogy a székely leány ne legyen árucikk s a nemes vérből származó székely munkás ne legyen idegen népeknek megalázódott jobbagya? Hogy ne a »székely szolgálo», »székely kocsis», »székely szekeres», »fás székely», »csiki cséplő», után ismerjék csak a székelyt? Hogy a »furfangos székely», »agyafurk székely», »két eszű székely», »székely göbő», »bizalmatlan székely», »székely virtus» titulusok ismerete és sajnos, ferdén értelmezése nyomán, ne kicsinyeljük le és ne vicceljük a székelyt? hanem ismerjük meg erőnyeiket, becsületességüket, kulturai fogékonyságukat, hazafii készségüket, edzettségüket, szívós kitartásukat is. És méltó tisztelettel vélekedjenek mindenütt rólok. Ezer a tennivalója, nemcsak ennek, de a következő nemzedékeknek is, hogy felvirágozzon és első legyen számban, kulturában, gazdaságban, erőnyekben és tiszteletben itt a keleten a székely. Azért a Székely-Társaságok mozgalmát a legkomolyabban kell mérlegetjük. A szövetségnek az indító oka másfelel az, hogy az egységes székely társadalom nagy erőhöz jusson, nagy feladatok megoldására. Továbbá, hogy az egyes társaságok ott is, a hol kevesebb számú tagot számlálhatnak, vagy a társadalmi tevékenység iránti hajlam hanyatlóban van, inspirációt nyerjenek aktív munkálkodásra s végeredményében kifejlődjön e szervekben a nemes versenyben ösztön. Legyen összehangolás és alakuljon ki az a közszellem, a mi nélkül a megújulást várni nem lehet. — A Székely-Társaságok szövetségének Maros-Vásárhelyi, 1904. évi június hó 2-án d. e. 11 órákor a Városház dísztermében tartandó alakuló közgyűlésére, alábbi tárgysorozattal bocsátotta ki meghívóját az elnökség: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Kórmóczy József, a marosvásárhelyi Székely-Társaság elnöke. 2. Az alapszabály-tervezet tárgyalása. Előadó: Máthé József, a marosvásárhelyi Székely-Társaság titkára. 3. Ideiglenes tisztikar választása. 4. Az alapszabályok megerősítése céljából teendő intézkedés. 5. Előterjesztés a székelyföldi idegen forgalom és földők fejlesztésére. Előadó: László Gyula, a marosvásárhelyi Székely-Társaság elnöke. 6. Utasítás az 1904. évi közgyűlés előkészítésére és egybehívására. A gyűlés idejének és helyének meghatározása.

— (Egy nazarénus katona szökési kísérlete.) Jámor nazarénus elvibegette magát Szabó Károly s maga is buzdító terjesztője volt a kegyes tanoknak, míg be nem hívták katonáshoz, nyolc hetes fegyvergyakorlatra. Egy ideig csak jól ment a dolga: kaszányat takarított, mündert pucolt, de végre is nem tarthatott sokáig az állapot. Neki is meg kellett volna fognia a fegyvert, ezt az öklöklő, veszedelmes szerszámot. Ez pedig ellenkezett az ő hitelveivel. Szabó Károly békés, szelíd lelkű ember. Nem akart szembeszállani a mindenható katonai fegyverrel, de nem is akart olyas valamit elkövetni, mi összerúgózza hozhatja vallásos meggyőződésével. Sokáig gondolkodott, hogy mit tegyen. Végre a szökést látta a lehelyesebb kivezető utnak. Össze is pakolta hát csekély holmiját és bucsut se mondva a kaszányának megindult az ő kis faluja felé. De nem mehetett messzire. A Rákóczi uton máris letartóztatta egy rendőr és átadta az ezredparancsnokságnak. Így mégis vállalja kell vennie szegény Szabó Károlynak az öklöklő fegyvert és hadakoznia kell mégis a képzeletbeli ellenségek rajonai ellen.

— (Rablótámadás az országúton.) Barabás Mátyás marosvásárhelyi kocsi, ki Dicsőszentmártonból volt hazatérőben egy csapat oláh megtámadta az országúton és pénzt követelt tőle. A kocsi nem volt

hajlandó átadni a pénzt, mire a rablók fejével több helyen megsebesítették őt. A kocsi segítségért kiabált, de mire segítség érkezett, a rablók eltűntek az éjszakában.

— (Az apjáról.) Izgalmas eset történt tegnapelőtt délután Kápolnás községben. Urbán István odaváló lakos temetése alkalmával. Az elhalt Urbán egy fél évvel ezelőtt szerelmi viszonyt kezdett egy Pallai Ágnes nevű odaváló özvegy asszonnyal. Urbánt, akinek felesége és felnőtt fia voltak, annyira behálózta Pallai Ágnes, hogy három-négy hónappal ezelőtt elhagyta a családját és oda költözött a szeretőjéhez, kivel vadházasságra lépett. A boldogság azonban nem tartott sokáig. Pár héttel ezelőtt Urbán megbetegedett. Mikor aztán látta, hogy baja mind súlyosabbra fordul, jutott neki elhagyott családja. Meg is üzent ezt az elhagyott feleségének, aki aztán hazavitte a nagybeteg embert, aki pár nappal azelőtt ott halt meg gyermekei között. Pallai Ágnes mikor megtudta, hogy Urbán meghalt, elment, hogy megnézeze a halottat, de a család nem engedte be a házba. Tegnapelőtt volt a temetés. A gyászoló közönség soraiban megjelent a csábító asszony is, aki, mikor a halottat már leeresztették a sírba, egy marék hantot akart dobni a koporsóra. Ekkor látta meg azt az asszonyt az elhalt 19 éves leányfiát, kit az asszony látása annyira felingerelt, hogy felkapott egy vaskapát — mit a sírásánál használtak — s azzal oly erővel ütötte fejbe Pallai Ágneset néhányszor, hogy az rögtön összeesett és ott a helyszínen meghalt. A jelenlét közönsége a leütött asszony vonaglását annyira megrémítette, hogy a helyszínről, ott hagyva a gyilkost az áldozattal együtt. A fiatal Urbán a gyilkosság után maga jelentkezett a járásbírósnál hol letartóztatták.

— (Összeütközés a szociálistákkal.) Veszedelmes összeütközés történt vasárnap délután Kolín krassószörényi községben, ahol a május elsejét ünneplő szociálisták és a hatósági közegek között összeütközésre került a dolog. A resicai románajtu bányamunkások ugyanis — mint tudósítónk írja — vasárnap reggel átrindultak Kolínra, hogy május elsejét az ottlakó bányászokkal együtt ünnepljék. — Az összeütközés munkások vörös zászló alatt akartak kivonulni, de ezt a zászlót a szolgabíró rendeltetére a csendőrség eldobta tőlük. A tömeg minden ellentét nélkül adta át a vörös zászlót, de helyébe csakhamar kerítették egy román nemzeti zászlót és ez alatt akartak kivonulni, amde a hatósági közegek ezt a zászlót is elvették tőlük s mind a két zászlót bevitték a község házára. — A munkások az incidensek után zászló nélkül vonultak ki az erdőbe, ahol egész délután mulattak. — Este hét óra tájban a távolabb lakó munkások távozni akartak, de magukkal akarták vinni az eldobott zászlókat is. A munkások előbb a községi bírósághoz fordultak, hogy adja ki a zászlókat, de ez kijelentette, hogy azok a község házában vannak elzárva. A tömeg akkor a község háza elébe vonult, betört a község házába hol előkerítette az eldobott zászlókat és diadalal hozta kifelé, amikor a csendőrség váratlanul megjelent a helyszínen. A nép és a csendőrök közt összeütközés támadt és a csendőrök fegyvert használtak, miközben Zagurcsen Ilés, Pontea György, Bózsán Mihály és Sztráda Vazul bányamunkások súlyos, többen pedig könnyebb sérülést szenvedtek. Az összeütközés után a tömeg szétfutott. A csendőrség eddig a szolgabíró rendeltetére többeket letartóztattak.

— (A primadonna rágalmozási pör.) Csáky Ferenc, aki valamikor Szeged közelében jómódú földbirtokos volt, megvált a gazdálkodástól és színészpályára adta magát. A jó megjelenésű, szép baritonhangú fiatalember csakhamar népszerű tagja lett a vidéki kisebb színtársulatoknak. — Azt mondják, hogy Csáky azért lépett erre az új pályára, mert nagy vonzalmat érzett a Szegeden akkor működő színtársulat egyik tagja, Keleti Juliska iránt. Ennek a híresztelésnek csakugyan komoly alapja volt. Az új baritonista szenvedélyesen udvarolt Keleti Juliskának és rendszerint oda szerződött, a hová a szép színésznő. Egyszer aztán ez a jó viszony hirtelen megszűnt. — Keleti Juliska más társulattal kötött szerződést és nem fogadta a baritonista udvarlását. Ebből egy kis összetűzés is támadt s a civódás hevében kölcsönösen megsejtették egymást. Keleti Juliska szép sikereket aratott a színpadon, fokozatosan nagyobb és nagyobb színtársulatnál működött, míg végre a Magyar Színházhoz pályázott primadonnának. Az igazgató szívesen fogadta az ajánlatot, azonban a művésznő előtti felmutatót több anonim levelet, a melyeket a vidéki nagyobb színházak igazgatóságához intéztek és a melyekben az ismeretlen levélíró a legsúlyosabb természetű vádakkal illette Keleti Juliskát s főképen ennek női tisztességét támadta a legérzékenyebben. Keleti Juliska a levelek láttára arra gondolt, hogy ezek csakis Csáky Ferencről származhatnak, aki sértett hűségéből bosszúból szórta rá a rágalmozó híreket. Meg is bízta még aznap dr. Gleichmann Lajos ügyvédet, hogy rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt tegyen Csáky ellen foljelentést. Az ügyet tegnap délelőtt tárgyalta a budapesti büntető járásbíró. Csáky Ferenc kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Igaz, hogy egy összeszólalkozás alkalmával a Magyar Színház primadonnáját megsértette, de Keleti Juliska őt megelőzte a sértetésben és ezért viszonzást is emel. A mi pedig az anonimleveleket illeti, tiltakozott azon fölvetés ellen, mintha ő ilyen aljas fegyverekhez nyúlna és a női becsület aláírás nélkül támadná. A bíró erre megidézte a meg nem jelent Keleti Juliskát is, aki előt C s á k y ismételte nyilatkozatát, hozzátéve még azt is, hogy a személyes összeszólalkozás alkalmával használt kifejezéseket is sajátja. Dr. Gleichmann Lajos ajánlatára a művésznő meg-

elégedett ezzel a nyilatkozattal, panaszát visszavonta, mire a járásbíró a további eljárást megszüntette.

x Kerestetik két nagyobb gyermek mellé egy német kisasszony. Cím a kiadóhivatalban. (Telefonszám 204.)

x A pletyka. Szorgalmas, törekvő varrólányról szól az ének, ki keserves munkájával tartotta fenn magát öreg anyjával együtt. A szobor régen szerette a különben jó nevelésű leánykát, úgy, hogy el is jegyezte. A boldogság féskének lehetett nevezni a szerény kis lakást, ahol az egyik szobában a házi kisasszony keverte a mindennapi kenyeret, a másikkban pedig a szigorú orvos vőlegény buja a könyveket, hogy minél előbb megszerezze az orvosi oklevelet. Már az orvossá avatás nagy napja is közel volt, midőn egy napon a szomszédasszonyok valamelyike besugta a vőlegénynek, hogy menyasszonya minden hónapban egy titkos levelet kap színes borítékban egy nagy úrtól és óva intette a házasságra való lépéstől. A vőlegény kétségbeesve vallatára fogta menyasszonyát, ki beismerte, hogy minden hónapban kap színes borítékban egy-egy levelet, de hogy ki-től, ezt csak az orvosi diploma elnyerése után fogja neki megmondani. A várva várt nap is bekövetkezett s most már a vőlegény követelte, hogy menyasszonya váltáná be ígérését. Eppen elő akarta szedni a gyanusító „corpus delicti”-ket midőn az ajtón kopogtatnak és két úr örömtől sugárzó arcra jelent, hogy eljöttek Török A. és Társa budapesti bankházából, hogy a mai huzáson nyert nagy fönyereményt a sorsjegy visszaadása ellenében kifizessék. Ekkor azután a menyasszony, aki véletlenül összerakta a Török bankháztól havonta érkező színes borítékok leveleket, behízonította vőlegényének, hogy nem valami titokzatos levelek voltak ezek, hanem a szerencsés Török bankház, Budapest, Teréz-kört 46. szám alatti főüzletéből jöttek, ahol sorsjegyeit vásárolta s csak a pletyka akarta rosszakaratával szerencséjétől megfosztani.

IRODALOM.

(.) Emlékkönyv dr. Haller Károly jubileumára. A dr. Haller Károly egyetemi tanár, miniszteri tanácsos nyolc éves tanári jubileumát rendező bizottság, elhatározta, hogy a jubileum alkalmából emlékkönyvet bocsát ki. Az emlékkönyv tartalmazni fogja az ünnepelt különböző időkből való arcképeit, tanári és közéleti szerepléseinek méltatását, egyes kiválóbb halgatónak tollából eredő visszaemlékezéseket, végül az ünnepély alkalmából elmondott beszédek is. Dr. Haller Károly kedves egyéniségéről számtalan jellemző apróság maradt fenn halgatói emlékezetében. Az ilyen apró históriák sokkal jobban megvilágítják egy ember jellemét és egyéniségét mint a hosszadalmas, száraz életrajzok.

Azért az ünnepélyrendező-bizottság felhívja a volt halgatókat és a jublálás ismerőseit, hogy ha az emlékkönyvbe való megörökítésre méltó aprósága van, úgy közölje azt az emlékkönyv szerkesztőségével.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szerdán május 4-én:

CLEMENCEAU.

Színmű 5 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, csütörtökön, május 5-én:

A TAKARODÓ.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: Márkus Emilia föllépésével:

Clemenceau. (b. szünet XIX.)

Csütörtök: A takarodó (b. 195. sz.)

Péntek: A takarodó (b. 196. sz.)

* Egyenlőség. Barrie tolla fényes, fantáziája kalandos és merész, s e képelelőds szilaj kedvel ragadta tova az író tollát, egész a szerepből szélsőségekig, úgy hogy Mary alakját megrajzolni szinte káprázatos lehetetlenség az illető művésznő részéről. Természetes hangon, úgy a hogy az életben beszélünk, ezt a darabot végigjátszani nem lehet. És, miképen egy találó megjegyzés kívánna, e fantasztikus boldonságtól: voltaképpen áttetsző függöny mögött kellene végignéznünk az előadást, mely így talán inkább meg tudná érteni a publikummal, hogy ne vegye az egészet oly komolyan. Ne kívánja a sablonos drámat, a szokott fölépítést, a kellő hangsúlyú játékokat, ellenben értesse meg a fátol, hogy bizarr, költői kép az egész.

A mit a fontékkal meg akartunk érteni, azt az összes szereplők közül a színház zseniális vendége, Márkus Emilia asszony érte meg egyedül. Nem is állítjuk, hogy alakítása bárkinek tetszhetett. — széles, erős, ríktó konterokkal dolgozott, de ezek alatt az ecsetvonások alatt anyyi volt a művészet, a valódi fölfogás, a tisztult megértés, majd azután anyyi a báj, a szépség, a csudás költészet, hogy szinte fölemelés erővel nyomta le a kimért lépések szerint lépkedő környezetet. Így a figyelem kizárólag Márkus Emilia felé fordult, ki különösen a harmadik felvonásban alkotott nagyot, a midőn a megirt szerep mégis több összhangot biztosít a játék művészetével kapcsolatban. Az összeségnek is, úgy véljük, ez a felvonás volt teljes tetszésére, ekkor tört ki oly hatalmas tüzzel

a taps, hogy a művésznő legalább nyolcszor jelent meg a lámpák előtt.

Két új szereplője is volt a repríznek tegnap. Szakács Andor Crichton szerepében férfias, imponáló külsejű inas és gazda volt, Hegedűs Szeferin pedig utolsó pillanatban vette át a gyászoló Th. Csige Böske: cselédeleányszerepét. Ez a beugrás nem látszott meg kedves és ügyes játéka.

A felvonások közök félórásak valának, az előadás összjártéka vonzó volt, — a közönség teljesen megtöltötte a nézőteret. (b.)

* Márkus Emilia bucsuföllépte. Dumas Sándor drámájában, Clemenceauban föl föl ma utoljára színházunk kiváló vendége, Márkus Emilia. Iza szerepét játsza Márkus ezuttal s rajta kívül Szakács, Szegő, Méziros, Étsi Emilia, Tompa és Palotai Piroksa játszanak a darabban.

* Három újdonság. Három újdonságra készült e hónap folyamán a színház személyzete. Legelső lesz a sorban Stephaneidesz Károlynak, a jeles karmesternek operettje „A bakter.” Ez még a jövő héten kerül bemutatásra. Farkas Ödönnek, a kolozsvári zenekonzervatórium nygtudású igazgatójának operája „Balassa Bálint” lesz a hátralevő szezon második újdonsága, melyet Szécsi Ferenc vigjátéka, az „Utazás az özvegyesség felé” fog követni.

Táviratok

Tisza a királynál.

Budapest, máj. 3.

Tisza István grófot ma déli 1 órakor kihallgatáson fogadta a király, mely körülbelül fél óráig tartott.

Az oroszok veresége.

Budapest, május 3.

Tokióból jelentik: A császári kormány jelenti, hogy az e hó 1-én megtörtént ütközetnél az oroszok 28 ágyút vesztek. Két tábornok és több száz katona elesett.

Porth-Arthur kiűritése.

Budapest, május 3.

Londonból jelentik: Alexejew helytartó felhívást intézett Porth-Arthur lakosságához, hogy a várost hagyják el, mert annak körülzárolása minden nap várható.

Egy áruló tisz.

Budapest, május 3.

Varsóból jelentik: Egy orosz főtiszt tartóztattak le, ki a japánoknak az oroszok mozgósítási terveit eladta.

Egy ex-szultán haldoklása.

Budapest, május 3.

Murat, ki 1876-ban három hóig szultánja volt Törökországnak haldoklik. Annak idején öcsese örültek deklaráltatta és elfogatta, mely idő óta fogságban is volt,

Az orosz-japán háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, május 3.

Tokióból jelentik: Midőn a japánok tegnap reggel megszállták a Kiulien-söng és Joszeke között a jobb Iho-parton levő dombost, az oroszok a Kiulien-söntől északra lelvő dombokon másodsor is ellenállást fejtettek ki. A japánok három uton haladtak elő és megszállták a Kiulien-söng és Szujukari között levő vonalakat. A császári gárda az oroszokat három oldalról körül fogta és este 8 órakor elkecseregett tusa után elfoglalta az oroszok állását. A japánok husz ágyút vettek el fogattal és löszrel és több, mint 20 tiszte és nagyszámú katonát ejtettek fogságba. Az oroszok visszavonultak Föngvancsöngbe.

Szegediek — Bánffyánál.

Budapest, május 3.

A szegedi új-párt alakuló gyűlésére nagy küldöttség hívta meg ma báró Bánffy Dezsőt, a ki megígérte, hogy az alakuló gyűlésen részt vesz. Bánffy Dezső valószínűleg elfogadja Szeged I. kerületének képviselőjelöltségét, mely Lázár volt képviselő polgármesterré történt választásával üresedett meg.

A vasutasok ügye.

Budapest, május 3.

Viharos közgyűlése volt ma a fővárosnak. Preyer Hugó törvényhatósági bizottsági indítványt nyuj-

tott be, a melyben bizalmat mond a kormánynak a vasuti sztrájk elnyomására. Indítványok megindoklásában sértegette a vasutasokat, mire a demokrata bizottsági tagok óriási lármával feleltek.

Fuevoldsky Sándor a belvárosi kerület nevében kijelenti, hogy az indítványt nem úgy adta be Preyer mint azt előleges értekezletükön elhatározták, ennél fogva annak tárgyalásában részt nem vesznek és ki is vonultak a teremből.

Eötvös Károly kijelenti, hogy nem célszerű beleavatkozni a vasutasok dolgába.

A többség azonban megszavazta az indítványt.

Thaly Kálmán ünneplése.

Budapest, május 3.

Debrecenből nagy küldöttség adta át ma d. e. Thaly Kálmánnak a diszpolgári oklevelet. Délben a küldöttség tiszteletére a Pannoniában bankett volt.

REGÉNY.

Utszéli virág.

Irla: Révai Károly.

I.

(3)

A vézna, előbb még sápadt arc, kibörtözben égett; a nagy szürke szemek úgy csillogtak, mint két gyémánt, selymes hullámos arany-szőke haja szétszórtan hevert a hófehér párnákon, mintha aranyszálakat hintett volna valaki oda, lázasan líhegő piros ajka úgy nézett ki, mint hófehér ruhán a rózsabimbó.

Majorosné nagyasszonyom aggódva ült a beteg leányka ágya mellett s hallgatta az összefüggéstelen lázas szavakat, miket a gyermek öntudatlanul kijött. Addig is, míg Ványa doktor ur, a derék járás orvos megérkezett, jeges borogatásokat tett a leányka égő homlokára, hogy a kitört szörnyű lázt legalább némileg csillapítsa.

A báró ur ő méltósága minden pillanathon benézett a betegszobába s oly igazgatói érdeklődést tanusított, az utszélről fölszedett idegen iránt, mintha az tulajdon vére lett volna. Tízszor is kinézett, ha nem látja-e már érkezni a kocsi? Végre alkonyat felé kocsi robogást hallott s gyorsan elejébe szaladt az érkező orvosnak.

Az első teljesen elállott; a szétszabdott felhők fölszálltak a magasba; az alkony lassan bontogatta ki szárnyait és mintegy észrevétlenül leereszkedett a rónára.

Dr. Ványa járásorvos ur azon vette magát észre, hogy erős kezek ragadják ki a kocsiból s viszik fölfelé a lépcsőköz. Zalai oly hévvel igyekezett az orvos urat előre taszolni, mintha valamely kedvenc családtagnak élet-halál állapotáról lett volna szó.

— Egy gyermekét van kockán orvos ur! — kiáltott hévvel Zalai, — meg kell menteni!

— Kinek a gyermeke? — kérde az orvos megütözve.

— Nem tudom!

— Nem tudja? Hát hogyan került ide?

— Ne kérdezzen most, hanem siessen a beteghez; majd később mindent elmondok!

Bevezette a betegszobába, honnan ki hallatszott a gyermek lázas kiáltása. Dr. Ványa orvos ur figyelmesen megvizsgálta a gyermeket s komolyan ingatta öszülő fejét:

— Delirium! delirium! — mondo gatta halkan, — a gyermek élet és halál közt lebeg!

— Mentse meg orvos ur!

— Rajtam nem fog mulni báró ur!

A mit ember megtehet, azt én megfogom tenni!

Leült az asztal mellé és megírta rendelőnyét s addig is, míg Tiszarétől elhozták az orvosságot, továbbra is jeges borogatásokat rendelt; az öreg Majorosnének elismerő szavakat mormogott eddigi okos eljárásáért. Alig pihent ki magát, már indúlnia kellett vissza Tiszarétre; a gyógy-szerek elkészítésére rendkívül sürgősnek mutatkozott; a gyermekon kitört nagy foku láz legyőzésétől függött annak élete.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Csobánhid. Tetszett, igen, de szeretnők, ha már erőt venne a nagy, falusi lustaságon és befetelné az ígért dolgot. A hőméséket magas foka bennünket nem bánt. Szívesen üdvözöl.

G. D. A személyeskedés nem kenyerünk. Ez az oka, hogy cikkét félretettük.

A párt felé. Nem közölhetjük.

Felőlő szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Sz. 285-1904.

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye Almási járásban lemondás folytán megüresedett

Körorvosi állásra

pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy okmányolt kérvényeiket hivatalomhoz folyó évi május hó 15-éig nyújtsák be.

A közegészségügyi kör a körorvosi székhelyül szolgáló Magyar-Nagy-Zsombor és ehez tartozó 28 községből áll.

A körorvos javadalma évi 1600 kor. fizetés, 300 kor. fuvarbér és 300 kor. lakbér.

A választást folyó évi május hó 16-án délelőtt 10 órakor fogom Magyar-Nagy-Zsombor községben a községházánál megtartani.

Az almási járási főszolgabíró.

Hidalmás, 1904. április hó 20.

Páska Zoltán,
főszolgabíró.

Utolsó hónap!

Erzsébet királyné alap-sorsjáték

Ő fensége Ferencz Ferdinánd főherceg ur védnöksége alatt.

Főnyeremény

100.000

3204 3/12 korona értékben; további nyeremények a 10.000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 kor., stb. stb. összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Húzás

visszavonhatatlanul május 28-án 1904.

hatósági ellenőrzés alatt.

Elárulók Kolozsvárt: Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank erdélyi rész fiókostálya, Erdélyi Bank és Takarékpénztár, Kolozsvári Korona Bank, Szántó Bertalan és Gusztáv, Weisz Lipótné, Zsilinszky Antal, Havas Armin, Körösi Akos és az Erzsébet Királyné sorsjáték fiókkezelősnél: Budapest, V., Nádor-utca 23.

A hires és közkeletűségnek örvendő

K-IMPERI

Répáti savanyuvíz

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Kizárólagos főraktár Kolozsvárt:

Veress Károly Dézma-utca 1. (Telefon 466)

Eladó

Kolozsvárt, az Unió-utcában két egymás mellett levő

emeletes ház,

a Rózsa-utcában pedig egy földszintes ház.

Részletes értesítés kapható:

Dr. Czikmántori Ottó ügyvéd

irodájában.

3235 1-1

Borszéki borviz a gyógyvizek királya!

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy a világhírű

borszéki ásványviz

3977 12-16

erdélyi rész képviseletét átvettük.

Szétküldjük a borvizet akár szabadon, akár ládába csomagolva s jutányos árban számítjuk.

Minden megrendelést házhoz szállítunk!

Megrendelhető: 90. és 467. számú telefonon.

Mayer Sámuel és Társa

Borszéki borviz erd. főraktára.

Óvakodjunk az utáztatoktól!

A Csehországi Szövőiparnak

legnagyobb szétküldési gyári raktára

S. Öhler és Társa

Prág, Obstgasse 15.

Divatszövetek

3205 5-8

dupla szélességben, ruhának és blouznak való, egyszínű és divatszínű méterenként 33 kr.-tól — 3 frt 50 kr.-ig.

Selyemszövetek

őrési készletben ruhának és blouzoknak, simán és mintázott méterenként 58 kr.-tól — 2 frt 50 kr.-ig.

Mosószövetek

kolosszális mennyiségben, legfrissebb divat-újítások, Voile, Zephir és Battistában méterenként 19 kr.-tól — 1 frt 10 kr.-ig.

Vászon árak

félvásznak, Clifton, Grádli és Damasztok, ágybehuzatokra, Abroszok és Zsebkendők és Törülközők gyári árakban.

Gazdagon felszerelt mintagyűjtemények készséggel.

Frankó 20 koronán

felüli rendelések portómentesek!!

Eladó telkek

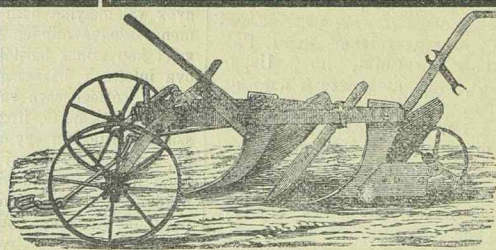
a vasúti gyalogjárón túl, baloldalt, utcásorban, egészen a Nádas-fürdőig, ezen bekerített telkek felosztva

házhelyeknek 400² vagy nagyobb területekben

jutányos árakért eladók.

Értekezhetni lehet:

B. Bak Lajos-nál Malom-utca 28. sz.

Babós és Társai

Telefon 351. vaskereskedése

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 25.

Nagy raktár mindenemű hazai gyártmányú vasárakban, úgy mint:

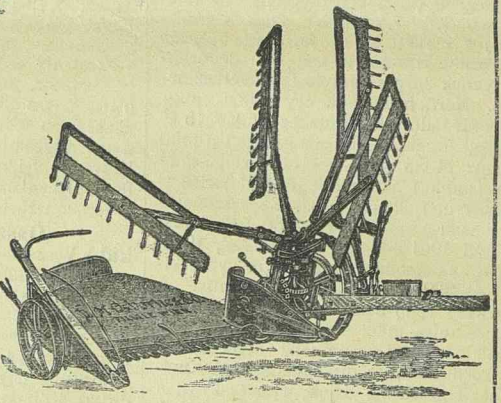
Kudsi rudvasak, építkezési vasgerendák, kész falkötő vasak, Beocini cement, gipsz, menyezeti nádfonat, fedél és elszigetelő lemezek, carbolineum és kátrány, koczka alakú kovács-szén, koax és faszén, hollandi kence és mindenemű festékek, fűző és csomagoló gyékények.

Gazdasági gépek

és eszközök, gépek, olaj, gép-szlij, rezgálicz stb.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Üzletünkben fizető pénztárgépet állítottunk fel, mely minden készpénzfizetésről szelvényt ad és 50 kor. ilyen szelv. visszaadása ellenében 1 K. térítünk meg áruban.

Kiváló szerencse Töröknel

Felülmúlhatatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió kor. nyerménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,

a 100.000 K. főnyer. a 74366. sz. sorsj.-re

a 100.000 " " az 52528. " " a 80.000 K. főnyer. a 83061. sz. sorsj.-re

a 100.000 " " a 94780. " " a 70.000 " " a 81161. " "

a 90.000 " " a 109780. " " a 70.000 " " az 5498. " "

a 90.000 " " a 83610. " " a 60.000 " " az 51613. " "

a 90.000 " " a 92787. " " a 60.000 " " a 76347. " "

a 90.000 " " a 92787. " " a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

ered. sorsj. frt 1.75 vagy kor. 1.50 ered. sorsj. frt 1.50 vagy kor. 3.—

" " " 3.— " " 6.— " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi május hó 15-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték-üzletei:

3194 4-8

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm melléklem bankjegyekben (bélyegekből).

A nem tetsző törölendő.

Pontos cím:

Kertkedvelők figyelmébe!

Ajánlom a beállott tavaszi időnyire kitűnő, szép, kipróbált, jó fajta és dúsán virágzó

magas-törzsű Rózsáimat

az alatti olcsó árban.

Választásom szerinti fajok — és magasságban:

6 darab.....	4 kor. 80 fillér.
10 "	7 " 40 "
12 "	9 " 60 "
25 "	18 " — "
50 "	34 " — "
100 "	60 " — "

Megrendelések a leglelkisimerebben eszközöltnék, csomagolásért csak a saját kiadásomat számítom.

Szolgáltatásukkal

Schultz Rezső

műkertész — Kolozsvárt.

Névjegyzéket és kezelési utasítást kívánatra bérmentve küldök.